

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አምስተኛ ዓመት ቁጥር ፳፫
አዲስ አበባ-ሰኔ ፳፪ ቀን ፲፱፻፺፩

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

5th Year No. 63
ADDIS ABABA - 29th June, 1999.

ማውጫ

CONTENTS

አዋጅ ቁጥር ፻፲፱/፲፱፻፺፩ ዓ.ም.
የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቤተመዛግብትና ቤተ መጻሕፍት
አዋጅ ..... ፲፳ ስ.፳፻፱

Proclamation No. 179/1999
Ethiopian National Archives and Library
Proclamation ..... Page 1130

አዋጅ ቁጥር ፻፲፱/፲፱፻፺፩

PROCLAMATION NO. 179/1999 THE ETHIOPIAN NATIONAL ARCHIVES AND LIBRARY PROCLAMATION

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቤተመዛግብትና ቤተ መጻሕፍት አዋጅ

WHEREAS, the management of the National Archives and Library in a coordinated manner, the collection of archives, books, related texts, audio and video recording, the organization of modernized documentation services under one center and the promotion of information services have become necessary;

በሀገሪቱ ብሔራዊ ቤተመዛግብትና ቤተ መጻሕፍትን በተቀናጀ ሁኔታ መምራት፣ የሀገሪቱን የመዛግብትና የመጻሕፍት መሰል ጽሑፎችን፣ ቀረጽ ድምጽና ምስል ማሰባሰብ፣ የዶክሜንቲን አገልግሎትን በዘመናዊ መልክ በአንድ ማዕከል ማደራጀትና የሀገሪቱን የመረጃ አገልግሎት ማዳበር አስፈላጊ መሆኑ ስለታመነበት፤

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55(1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ ፶፮/፩/ መሠረት የሚከተለው ታውጏል።

ክፍል አንድ ጠቅላላ

PART ONE General

- ፩. አዋጅ ርዕስ
ይህ አዋጅ “የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቤተመዛግብትና ቤተ መጻሕፍት አዋጅ ቁጥር ፻፲፱/፲፱፻፺፩” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።
- ፪. የተፈጻሚነት ወሰን
፩. ይህ አዋጅ መዛግብትን በተመለከተ እንደ አግባቡ በፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቶች፣ በፌዴራል መንግሥት የልማት ድርጅቶች፣ እንዲሁም በአዲስ አበባ እና በድሬዳዋ የከተማ አስተዳደሮች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

1. Short Title
This proclamation may be cited as the “Ethiopian National Archives and Library Proclamation No. 179/1999.”
2. Scope of Application
1) With regard to archives, this proclamation shall apply to offices of the Federal Government, Public enterprises owned by the Federal Government, and City Administrations of Addis Ababa and Dire Dawa.

የንዱ ዋጋ 4.40
Unit Price

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፹፻፩
Negarit G.P.O.Box 80,001

፩. ሕትመትን የሚመለከቱ የዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች እንደ አግባቡ በማንኛውም እትም ወይም ከፊል እትም፣ ደራሲ፣ አታሚ፣ አሳታሚ፣ አባገር፣ አከፋፋይና ወኪል ላይ ተፈጻሚ ይሆናሉ።

፫. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ ፡

- ፩. “ድርጅት” ማለት የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቤተመዛግብትና ቤተመጻሕፍት ድርጅት ነው ፡
- ፪. “ሚኒስቴር” ወይም “ሚኒስትር” ማለት እንደቅደም ተከተሉ የማስታወቂያና ባህል ሚኒስቴር ወይም ሚኒስትር ነው።
- ፫. “መዛግብት” ማለት ቅርፁንና መልዕክቱ የተላለፈ በትን ሁኔታ ሳይለይ መንግሥታዊ መ/ቤቶች እንዲሁም ግለሰቦች የዕለት ተዕለት የሥራ እንቅስቃሴያቸውን በሚያከናውኑበት ወቅት የተፈጠረና አስተዳደራዊ እን ቅስቃሴው ካበቃ በኋላ በመረጃ ፋይዳነቱ ቋሚ ጥበቃ እንዲደረግለት የተመረጠ ማናቸውም በአርጂናልም ሆነ በቅጅ መልክ የሚገኝ ጽሑፍ፣ ወይም በካርታ፣ በግራፍ የተገለጸ ወይም በድምጽና በሥዕል፣ በፎቶግራፍ ወይም በመሳሰለ ሠነድ ያለ ሪከርድ ነው ፡
- ፬. “የሕዝብ ቤተመጻሕፍት” ማለት በክልል አስተዳደር ወይም በከተማ አስተዳደር ሥር ለሕዝብ አገልግሎት የሚሰጥ ቤተ መጻሕፍት ነው ፡
- ፭. “ሪከርድ” ማለት መልዕክቱ የተላለፈበትን ቅርጽና የመልዕክቱን ዓይነት (ይዘት) ሳይለይ በአመንጨው ተቋም ወይም ግለሰብ ሥራ ሂደት የተፈጠረና ለተፈጠ ረበት ጊዜና ቦታ በመረጃነት ሊቀርብ የሚችል ነገር ግን በመረጃ ፋይዳው ተመዝኖና ተመርጦ ወደ ብሔራዊ ቤተመዛግብትና ቤተ መጻሕፍት ያልተዛወረ ወይም ለመዛወር በሂደት ላይ የሚገኝ ማናቸውም ደብዳቤ፣ ማስታወሻ፣ ብትን ጽሑፍ፣ ጥራዝ፣ መጽሐፍ፣ ዕቅድ፣ ካርታ፣ ንድፍ፣ ቅርጽ፣ ሥዕላዊ ወይም ግራፊክ፣ ፎቶግራፍ፣ ፊልም፣ ማይክሮፊልምና ማይክሮፊሽ፣ የድምጽ ሪከርድ፣ ቪዲዮ ቴፕ ወይም በኤሌክትሮኒክ የተመዘገበ መረጃ ነው።
- ፮. “የታተመ ጽሑፍ” ማለት በማናቸውም መካኒካዊ ወይም ኤሌክትሮኒካዊ ዘዴ የታተመ መጽሐፍ ወይም የመጽሐፍ ክፍል ፣ ጋዜጣ ፣ መጽሔት ፣ በራሪ ወረቀት ፣ ካርታ ፣ ዕቅድ ፣ ሰሌዳ ፣ ብትን እትም ፣ ሠንጠረዥና ሌላ ተመሳሳይ ሠነድ ነው ፡
- ፯. «በከፊል የታተመ» (ግራይ ሊትሬቸር) ማለት ልባሰ-ብቻ በማተሚያ ቤት ታትሞ የውስጥ ጽሑፍ በታይፕ ወይም በኮምፒውተር ወይም በስቴንሰል ተቀርጾ የተባዛ የመረጃ ፋይዳ ያለው ሰነድ ነው ፡
- ፰. “የተባዛ ጽሑፍ” ማለት በማተሚያ ቤት ሳይሆን በታይፕ ወይም በኮምፒውተር በወረቀት ላይ የተመታ ወይም በስቴንሰል ተመትቶ የተባዛና የዶክሜንት ዋጋ ያለው ጽሑፍ ነው ፡
- ፱. “ማኑስክሪፕት” ማለት በባሕላዊ ዘዴ የተዘጋጀ ታሪካዊ ፣ ባሕላዊ ወይም ሥነጥበባዊ ይዘት ያለው ጽሑፍ ነው ፡
- ፲. “ቀረጸ ድምጽ” ማለት በኤሌክትሮኒክስ መሣሪያ አማካኝነት በድምጽ ተቀርጾ የሚተላለፍ መረጃ ነው ፡
- ፲፩. “ቀረጸ ምስል” ማለት በኤሌክትሮኒክስ መሣሪያ አማካኝነት በምስል ተቀርጾ የሚተላለፍ መረጃ ነው ፡
- ፲፪. “ቀረጸ ምሥልና ድምጽ” ማለት በኤሌክትሮኒክስ መሣሪያ አማካኝነት ድምጽና ምሥልን በማጣመር የሚተላለፍ መረጃ ነው ፡

2) With regard to printed matters, this proclamation shall apply to the author, printer, publisher, duplicator, distributor and agent of any print or gray literature.

3. Definition

Unless the context requires otherwise in this Proclamation:

- 1) “Agency” means the Ethiopian National Archives and Library Agency;
- 2) “Ministry” or “Minister” means the Ministry and Minister of Information and Culture respectively;
- 3) “Archives” means regardless of their physical form or content, non-current records, either original or copy, in the form of scripts, maps, graphs, audio and video recordings, photographs and other records of similar nature produced by government offices and private persons in the course of conducting their day to day affairs and selected for permanent preservation because of their information value;
- 4) “Public Library” means a library which serves the general public under the auspices of regional or city administrations;
- 5) “Record” means a regardless of its physical form or content, any letter, note, unbound text, bound material, book, plan, map, sketch, figure, pictorial or graphic representation, photograph, film, microfilm microfiche, audio and video recording or electronically recorded information produced by a provenant in the course of conduct of day to day affairs and which is in the process of transfer to or not yet transferred to the National Archives and Library inspite of its informative value at the time when and at the place where it has been produced.
- 6) “Published Document” means any book or part of a book, newspaper, magazine, pamphlet, map, plan, schedule, unbound print, table and other similar document printed by any mechanical or electronic means;
- 7) “Gray Literature” means any document with informative value and having a published cover and a type or computerwritten or stencil-duplicated content;
- 8) “Duplicated Document” means any text with informative value constituting a type or computer written or stencil-duplicated content;
- 9) “Manuscript” means a written text prepared in a traditional way and which possesses historical, cultural or artistic significance;
- 10) “Audio Recording” means electronically recorded and transmitted audio-information;
- 11) “Video Recording” means electronically recorded and transmitted image of film information;
- 12) “Audio and Video Recording” means electronically recorded and transmitted sound and image information;

- ፲፫. “ትውፊት” ማለት ከአንድ ትውልድ ወደ ሌላ ትውልድ በቃል የተላለፈና የሚተላለፍ የአንድ ሕዝብ ወይም አካባቢ ባህል ፡ ወግ ፡ እምነት ፡ ታሪክና ሌሎች ማህበራዊ ዕሴቶችን በዘፈን ፡ በዝማሬ ፡ በተረትና ምሳሌ እና በሌሎች መንገዶች አማካኝነት የሚገልጽ ሥነ ቃል ነው ፡
- ፲፬. “የቃል ታሪክ” ማለት በቃል ምልልስ ከሰው የተገኘና በካሴት የተቀረጸ ወይም በጽሑፍ ተገልጠው የሚገኝ የታሪክ መረጃ ነው ፡
- ፲፭. “የመረጃ አመንጭ” ማለት ሥራውን ሳሚያከናውንበት ጊዜ የተፈጠረ የመረጃ ክምችት ያለው ሰው ነው ፡
- ፲፮. “አሳታሚ ድርጅት” ማለት በሀገሪቱ ውስጥ የሚገኝ ማንኛውም አሳታሚ ድርጅት ነው ፡
- ፲፯. “አታሚ” ማለት በመካኒካል ኃይል በመንቀሳቀስ ጽሑፎች ፡ ቀረጽ ድምጽና ቀረጽ ምስል የሚያትም ወይም የሚያራባ ሰው ነው ፡
- ፲፰. “ማተሚያ ቤት” ማለት በሀገሪቱ ውስጥ የሚገኝ የሕትመት ሥራን የሚያከናውን ድርጅት ነው ፡
- ፲፱. “መጽሐፍ” ማለት የወቅታዊ ዜና ጽሑፍ ያልሆነና በያንስ አርባ ዘጠኝ እና ከዚያም በላይ ገጾች ያሉት የታተመ ጽሑፍ ነው ፡
- ፳. “የዶክሜንት ቅርስ” ማለት ጥንታዊ የብራና ጽሑፎች፡ ጥንታዊ ሕትመቶች ፡ ማናቸውም ዓይነት እትምና እትም ያልሆነ እንዲሁም በከፊል የታተሙ ጽሑፎች ፡ በዲጂታል ኤሌክትሮኒክስ ፎርም የተቀረጸ ቀረጽ ድምጽ፡ ቀረጽ ምስል፡ ቀረጽ ድምጽና ምስል ሌሎችም በመረጃ ፋይሎች በቅርስነት ተጠብቀው ለትውልድ የሚተላለፉ ሠነዶችን የሚያጠቃልል ነው ፡
- ፳፩. “ሲዲ” ማለት ኮምፓክት ወይም ኦፕቲካል ዲስክ የሆነ እና በኮምፒውተር እና ሌላ ተመሳሳይ የኤሌክትሮኒክስ መሣሪያ ጽሑፍና ዳታ ፡ ድምጽና ተንቀሳቃሽ ምስሎችን በተናጠል ወይም በማዋሀድ ለማከማቸት እንዲሁም መረጃን ለማሠራጨት ወይም ለማስተላለፍ አገልግሎት የሚውል ነው ፡
- ፳፪. “ሕትመት” ማለት የታተመ ጽሑፍን ፡ በከፊል የታተመ ጽሑፍን (ግራይ ሊትሬቸርን)፡ ቀረጽ ድምጽን ፡ ቀረጽ ምስልን ፡ ቀረጽ ድምጽና ምስልን ፡ እና በማግኔቲክ ዲስክ (ኮምፓክት ዲስክ) የተቀረጹ ሕትመቶችን ያጠቃልላል ፡
- ፳፫. “ሰው” ማለት ማንኛውም የተፈጥሮ ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው ነው ።

ክፍል ሁለት

ስለብሔራዊ ቤተመዛግብትና ቤተመጻሕፍት ድርጅት መቋቋም

- ፩. የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቤተመዛግብትና ቤተመጻሕፍት ድርጅት (ከዚህ በኋላ “ድርጅቱ” እየተባለ የሚጠራ) የሕግ ሰውነት ያለው የመንግሥት መሥሪያ ቤት ሆኖ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል ። ቤተ መዛግብትና ቤተ መጻሕፍት አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ለየብቻ ራሳቸውን ችለው ሊቋቋሙ ይችላሉ ።
- ፪. ድርጅቱ ተጠሪነቱ ለሚኒስትሩ ይሆናል ።
- ፫. ዋናው መሥሪያ ቤት የድርጅቱ ዋና መሥሪያ ቤት በአዲስ አበባ ሆኖ እንደአስፈላጊ ጊነቱ በማናቸውም ሥፍራ ቅርንጫፍ መሥሪያ ቤት ማቋቋም ይችላል ።

- 13) “Tradition” means the culture, custom, belief, history and other social values of a certain people or group of people in a locality which is orally handed down from generation to generation through songs, hymns, proverbs and other related means;
- 14) “Oral History” means historical information collected through interview and recorded on cassettes or transcribed on documents;
- 15) “Provenant” means any person possessing informative records produced in the course of conduct of day to day affairs;
- 16) “Publisher” means any publisher in the country.
- 17) “Printer” means any person who prints or duplicates written texts, audio recordings, video recording and audio and video recordings by mechanical means;
- 18) “Printing Press” means any entity in the country carrying on printing activities;
- 19) “Book” means any published document which contains non-current news and consisting of not less than forty nine pages;
- 20) “Documentary Heritage” means ancient parchment texts, ancient prints, published and unpublished materials, gray literature and electronically recorded audio, video and audio-video information and other documents of informative value which are worth-preserving so as to be handed down from generation to generation;
- 21) “CD” means compact or optical disk used in computers or other electronic devices to store text, data, audio recordings, video recordings and audio-video recordings as well as to disseminate or transmit information;
- 22) “Printed Matter” means any published document, gray literature, audio recording, video recording, audio-video recording and other recording on magnetic disk (Compact disk);
- 23) “Person” means any natural or juridical person.

PART TWO

*The National Archives
And Library Agency*

4. *Establishment*

- 1) The National Archives and Library Agency (hereinafter referred to as “the Agency”) is hereby established as an autonomous body having its own legal personality. Where found necessary, Archives and Library may be established separately and have their respective autonomous body.
- 2) The Agency shall be accountable to the Ministry.

5. *Head Office*

The Agency shall have its head office in Addis Ababa and may have branch offices elsewhere as may be necessary.

፮. የድርጅቱ አቋም

ድርጅቱ ፡

፩. አንድ የመማከርት ጉባዔ ፡

፪. አንድ ዋና ዲሬክተር ፡ እና

፫. አስፈላጊ ሠራተኞች

ይኖሩታል ።

፯. የድርጅቱ ዓላማ

የድርጅቱ ዓላማ የሀገሪቱን የመረጃ ሀብቶች እያሰባሰበ ፡ እያደራጀና እየተንከባከበ በመጠበቅ ለጥናትና ምርምር እንዲሁም ለማገናዘቢያ (ሪፈረንስ) አገልግሎት ማቅረብ ይሆናል ።

፰. የድርጅቱ ሥልጣንና ተግባር

ድርጅቱ ዓላማውን ከግብ ለማድረስ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል ፡

፩. በሀገሪቱ ከሚገኝ ማንኛውም ተቋም የመነጨ ሪከርዶች ወደድርጅቱ ከመዛወራቸው በፊት በየሉበት ተቋም በበቂ ቦታና አስተማማኝ ሁኔታ እንዲያዙ ያደርጋል ፡

፪. የታተሙ ጽሑፎች ፡ በክፍል የታተሙ ጽሑፎች (ግራይ ሊትራቸር) ፡ ያልታተሙ ጽሑፎች ፡ የማኑስክሪፕት ፡ የታሪካዊ መዛግብትና የሪከርዶች እንዲሁም የትውፊታዊም ሆነ የቃል ታሪኮች ፡ የቀረጸ ድምጽ ፡ የቀረጸ ምስል፣ የቀረጸ ምስልና ድምጽ በአጠቃላይም የመረጃ ቅርፆች ብሔራዊ የክምችት ማዕከል ሆኖ ይሠራል ፡ ክምችቶቹን በሳይንሳዊና ዘመናዊ ቴክኖሎጂ በመታገዝ ለጥናትና ምርምር እንዲውሉና ረጅም ዕድሜ እንዲኖራቸው ጥበቃ ያደርጋል ፡

፫. በውጭ ሀገር ያሉትን የኢትዮጵያ የስነጽሑፍ ቅርሶች ወደ ሀገር ለማስመለስ ወይም ቅጂውን ለማግኘት ጥረት ያደርጋል ፡

፬. ተግባራቸውን ያቋረጡ መሥሪያ ቤቶችን ሪከርዶችና ባለቤት የሌላቸውን መዛግብት ወደ ድርጅቱ እንዲዛወሩ ያደርጋል ፡ ይንከባከባል ፡

፭. ሪከርዶች ከየአመንጨ ድርጅቶች ተሰባስበው በአስተማማኝ ሁኔታ በጊዜያዊነት የሚከማቹበት ፡ ፋይዳ ያላቸው የሚመረጡበትና ወደ ብሔራዊ ቤተመዛግብት የሚተላለፉበት ፡ ያልተመረጡት የወደፊት ዕጣ ፈንታ የሚወሰንበት የሪከርድ ማዕከል ያቋቁማል ፡

፮. በአገሪቱ ከሚገኙ ቤተመዛግብት ፡ ቤተመጻሕፍት ፡ የደክሚንቲቭን ማዕከላትና በሌሎች መረጃ ሰጪ አካላት መካከል የጋራ ትብብር በመፍጠር የሀገሪቱን ብሔራዊ የመረጃ ሀብት ወጥነት ባለው ሁኔታ በጋራ ያደራጃል ፡ የመረጃ ባንክ (ዳታ ቤን) ይፈጥራል ፡ በአግባቡና በተቀላጠፈ ዘዴ ለመጠቀም የሚያስችል ብሔራዊ የመረጃ ሥርዓት ይዘረጋል ፡

፯. ብሔራዊ ቤተመዛግብትን ፡ ቤተመጻሕፍትንና ሪከርድ ማዕከልን እንዲሁም የሪከርድ አመንጨ ተቋማት የሪከርዶች አያያዝና ደንበኞችን በተመለከተ ደንብና መመሪያ እንዲወጣ ሃሳብ ያቀርባል ፡ ተግባራዊነቱን ይቆጣጠራል ፡

፳. ለመንግሥት ወይም ለሕዝብ ክፍተኛ ዋጋ ያላቸውና በግለሰቦች እጅ የሚገኙ መዛግብት ለሰው ሠራሽ ወይም ለተፈጥሮ አደጋ የተጋለጡ ሆነው ሲገኙ ለመንግሥትና ለሕዝብ ጠቀሜታ ሲባል ካሳ በመክፈል ወደ ድርጅቱ እንዲዛወሩ ያደርጋል ፡

፱. ዋና (አርጂናል) መዛግብትና የደክሚንት ቅርሶች በቋሚነት ከአገር እንዳይወጡ ቁጥጥር ያደርጋል ፡ የቅጂዎችን ይዘት በመመርመር ከሀገር እንዲወጡ ፈቃድ ይሰጣል ፡

፲. የኢትዮጵያ ብሔራዊ መዝገበ መጻሕፍትንና መዝገበ መጽሔትን ያዘጋጃል ፡ ያሳትማል ፡ ያሰራጫል ፡

6. Organization

The Agency shall have:

- 1) an Advisory Council;
- 2) a Director General; and
- 3) the necessary staff.

7. Objectives

The objectives of the Agency shall be to collect, systematically organize, preserve, and make the information resources of the country available for study and research purposes.

8. Powers and Duties of the Agency

The Agency shall have the following powers and duties to achieve its objectives:

- 1) ensure the proper handling and safety of records in a provenant until their transfer to the Agency;
- 2) operate as a national repository center of printed matter, gray literature, non-printed documents, manuscripts, historical archives and records, tradition and oral history, audio recordings, video recordings, audio-video recordings and other documentary heritage; endeavor, by making use of state-of-the-art technology, to preserve them for study and research purposes;
- 3) make efforts to bring to the country the original or copy of literary documents which were taken out of the country;
- 4) acquire and preserve records of defunct government offices or institutions as well as archives without owner;
- 5) establish a record center which shall serve as a temporary storage of records transferred from provenants, and in which records of significance are appraised to be transferred to the Agency, and which decides upon records not worthy of permanent preservation;
- 6) in cooperation with archives, libraries, documentation centres and other information entities, establish organize, create a database of a national information system which enables an integrated, proper and efficient utilization of the information resources of the country;
- 7) initiate the issuance of regulations and directives regarding the National Archives, the National Library and the Record Centre as well as the handling and safety of records in provenants; and also inspect the implementation of same;
- 8) nationalize archives which have national importance and which are in possession of individuals upon payment of compensation whenever they are exposed to man made or natural disasters;
- 9) ensure that original archives and documentary heritage of the country are not taken abroad on a permanent basis; inspect copies and permit for their being taken out of the country;
- 10) prepare, publish and distribute the Ethiopian National Bibliography and Periodicals Index Publications;

፪. ከላይ የተደነገገው ቢኖርም አስፈላጊ በሚሆንበት ጊዜ ሌሎች አካላትም በአባልነት ሊወከሉ ይችላሉ ።

፲. የመማክርት ጉባዔው ሥልጣንና ተግባራት

የመማክርት ጉባዔው የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል ፡

፩. ድርጅቱ የተሰጠውን ተግባርና ኃላፊነት ለመወጣት እንዲችል ምክር ይሰጣል ፡

፪. ብሔራዊ የሪከርዶች አስወጋጅ ኮሚቴን ይሰይማል ።

፲፩. የመማክርት ጉባዔው ስብሰባ

፩. ጉባዔው የራሱን የስብሰባ ሥነ ሥርዓት ደንብ ያወጣል፤

፪. ከአባላቱ ከግማሽ በላይ ሲገኙ ምልአተ ጉባዔ ይኖራል፤

፫. የጉባዔው ውሳኔ በአብዛኛው ድምጽ ይወሰናል ፡ ድምጽም ለሁለት በእኩል የተከፈለ እንደሆነ ስብሰባው ወሳኝ ድምጽ ይኖረዋል ፡

፬. የመማክርት ጉባዔው አባላት በአባልነት የሚቆዩት ለአምስት ዓመት ብቻ ይሆናል ።

፲፪. ስለድርጅቱ ዋና ዲሬክተር

፩. ዋናው ዲሬክተር በሚኒስትሩ አቅራቢነት በመንግሥት ይሾማል ።

፪. ዋናው ዲሬክተር የድርጅቱ ዋና ሥራ አስፈጻሚ በመሆን ከሚኒስትሩ በሚሰጠው አጠቃላይ መመሪያ መሠረት የድርጅቱን ሥራ ይመራል ፡ ያስተዳድራል ።

፫. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ፡ ዋናው ዲሬክተር ፡

ሀ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፳ ለድርጅቱ የተሰጡትን ሥልጣንና ተግባሮች ሥራ ላይ ያውላል ፡

ለ) በፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ሕግ መሠረት የድርጅቱን ሠራተኞች ይቀጥራል ፡ ያስተዳድራል ፡

ሐ) በጀትና የሥራ ፕሮግራም አዘጋጅቶ ለሚኒስትሩ ያቀርባል ፡

መ) ለድርጅቱ በተፈቀደው በጀትና የሥራ ፕሮግራም መሠረት የገንዘብ ክፍያዎችን ይፈጽማል ፡

ሠ) የድርጅቱን የሥራ ክንውን የሚያሳይ ዓመታዊ ሪፖርት ለሚኒስትሩ ያቀርባል ፡

ረ) ከሦስተኛ ወገኖች ጋር በሚደረጉ ግንኙነቶች ሁሉ ድርጅቱን ይወክላል ።

፬. ዋናው ዲሬክተር ለድርጅቱ የሥራ ቅልጥፍና በሚያስፈልገው መጠን ሥልጣንና ተግባሩን በከፊል ለድርጅቱ ሌሎች ኃላፊዎች በውክልና ሊያስተላልፍ ይችላል ፡ ሆኖም እርሱን ተክቶ የሚሠራው ሰው ውክልና ከሰላሳ ቀናት ለሚበልጥ ጊዜ ከሆነ ውክልናው ለሚኒስትሩ ቀርቦ መፈቀድ ይኖርበታል ።

ክፍል ሦስት

የብሔራዊ ቤተመዛግብት አስተዳደር

፲፫. የሪከርድ አመንጨጫ ግዴታ

ማንኛውም የሪከርድ አመንጨጫ መሥሪያ ቤት ፡

፩. በተገቢው የተደራጀ የሪከርድና የማሳደር አገልግሎት ዘርፍ ይኖረዋል ፡

፪. በየዓመቱ መጨረሻ ጳጳሪ ዓመት የሚሞላቸውንና የማይንቀሳቀሱ ሪከርዶችን ወደ ድርጅቱ የሪከርድ ማዕከል ያዛውራል ፡

2) without prejudice to what is provided under Sub-Article (1) other bodies may also be represented in the council if necessary.

10. Powers and Duties of the Advisory Council

The Advisory council shall have the following powers and duties:

1) give advice to the Agency for the proper discharge of its functions;

2) establish National Record Disposal Committee.

11. Meetings of the Advisory Council

1) The Council shall issue its own rules of procedure.

2) There shall be a quorum when more than half of the members of the council are present at its meetings.

3) Decisions of the Council shall be made by a majority vote, in case of a tie, the Chairman shall have a casting vote.

4) Members of the Council shall have a five years term of office.

12. Director General of the Agency

1) The Director General shall be appointed by the Government upon recommendation of the Minister.

2) The Director General shall, as a chief executive, direct and administer the Agency in accordance with directives of the Minister.

3) Without prejudice to Sub-Article (2) of this Article, the Director General shall:

(a) implement the powers and duties of the Agency laid down under Article 8 of this Proclamation;

(b) employ and administer the personnel of the Agency pursuant to the federal civil service laws;

(c) prepare and submit to the Minister the annual budget and work Programme of the Agency;

(d) make payments pursuant to the approved budget and work Programme of the Agency;

(e) submit annual performance report of the Agency to the Minister;

(f) represent the Agency in all its dealings with third parties.

4) The Director General may partially delegate his authority to officials of the Agency to the extent necessary for the efficient performance of the functions of the Agency; however, if the delegation is for more than 30 days, it shall be submitted and approved by the Minister.

PART THREE

Administration of

The National archives

13. Obligations of the Provenant

Any Provenant shall:

1) have a properly organized record service section;

2) transfer all those records reaching the age of 25 years and which are non current to the record center of the Agency at the end of every year;

፫. ከመሥሪያ ቤቱ ተሰርቀው ወይም በተመሳሳይ ሁኔታ የሚጠፉ ሪከርዶችን በተመለከተ መሰረታዊ ወይም መጥፋታቸው በታወቀ ፣ የመረጃን ይዘት ለመለወጥ የተፋቁ ወይም የተደለዘ ሪከርዶችን በተመለከተ ይህ ሁኔታ በተረጋገጠ በአንድ ወር ውስጥ ለድርጅቱ ሪፖርት ያደርጋል ።

፬. በመሥሪያ ቤቱ ይዘታ ስር ያሉ ሪከርዶች ከመሥሪያ ቤቱ ውጪ በዘላቂነት የሚዛወሩበት ሁኔታ ሲፈጠር ዝውውሩ ከመከናወኑ በፊት ሁኔታውን ለድርጅቱ ማሳወቅ አለበት።

፭. ኤክስፐርትና ከዚያም በላይ ማዕረግ ካላቸው አባላት የተውጣጣና መወገድ የሚገባቸውን ሪከርዶች ዝርዝር የሚያዘጋጅ ኮሚቴ ያቋቁማል ።

፮. የሪከርድና ማገደር ሥራን ዘመናዊ ለማድረግ የሚወጡትን መመሪያዎች ተግባራዊ ያደርጋል ።

፯. መሥሪያ ቤቱ በሚፈርስበት ጊዜ ሪከርዶቹን ወደ ድርጅቱ ማዛወር አለበት ።

፲፬. ሪከርዶችን ስለማስወገድ

፩. ማንኛውም የሪከርድ አመንጨ መሥሪያ ቤት ሪከርዶችን ማስወገድ አይችልም ።

፪. ከ፲፱፻፳፰ ዓ.ም. በፊት የተፈጠሩ ማንኛውም መዛግብት አይወገዱም ።

፫. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) እንደተጠበቀ ሆኖ ፣ ማንኛውም ሪከርድ የሚወገደው በድርጅቱ ብቻ ይሆናል።

፲፮. የድርጅቱ ግዴታ

ድርጅቱ፡

፩. ከመረጃ አመንጨዎች የተላኩለትን ሪከርዶች ከ፩ ዓመት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ አደራጅቶ ለጥናትና ምርምር ሥራ ያቀርባል ።

፪. አመንጨዎች መዛግብታቸውን በጠየቁ ጊዜ ሁሉ በውስጥ ያቀርባል ።

፲፯. ስለተጠቃሚዎች መብትና ግዴታ

የዚህ አንቀጽ አንቀጽ ፲፰ እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም የሀገሪቱ ሰው መዛግብትን ለጥናትና ለምርምር የመጠቀም መብት አለው ። አፈጻጸሙ ድርጅቱ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

፲፰. በመዛግብት መጠቀም ስለሚከለክልበት ሁኔታ

፩. ከላይ በአንቀጽ ፲፮ የተደነገገው ቢኖርም ፡

ሀ) መዝገቡ ወደ ድርጅቱ ከመዛወሩ በፊት በአመንጨውና በድርጅቱ መካከል በተደረገ ስምምነት ወይም በመንግሥት በተወሰነው መሠረት የመዝገቡ የምስጢራዊነት ዘመን ያላለቀ ከሆነ ፡

ለ) መዝገቡ የያዘው ምስጢር ይፋ መውጣት በሀገርና በሕዝብ ደህንነት ላይ አደጋ የሚያደርስ መሆኑን ድርጅቱ በእርግጠኝነት ሲያምንበት ፡

ሐ) የግል መዛግብትን በተመለከተ ፡ በአስረካቢውና በድርጅቱ መካከል በተደረገው ስምምነት መሠረት ጥያቄው ሊሰተናገድ የማይችል ሲሆን ፡ በመዛግብት ለመጠቀም የሚቀርብ ጥያቄ ተቀባይነት አያገኝም ።

፪. ድርጅቱ ጥያቄውን ያልተቀበለበትን ምክንያት ጥያቄው በቀረበ በአንድ ሳምንት ጊዜ ውስጥ በጽሁፍ መግለጽ አለበት።

3) notify the Agency, as regards stolen or lost archives or archives which are deleted or tampered with in any other way within one month from the date when the fact of their being stolen or their loss is known or with respect to archives which are deleted or tampered with, as of the date when such is ascertained;

4) notify the Agency when records at its disposal are to be transferred permanently to another body before such transfer is effected;

5) organize a committee of experts or officers of higher rank which shall compile a list of records that should be disposed of;

6) implement directives issued for the purpose of modernizing record management;

7) transfer records at its disposal upon liquidation.

14. Disposal of Records

1) Any provenant shall not dispose of records at its disposal.

2) In no case shall records created prior to 1936 be disposed of.

3) Without prejudice to Sub-Article (2) of this Article, the disposal of all records shall be carried out by the Agency.

15. Obligations of the Agency

The Agency shall:

1) organize and make records, it receives available for study and research purposes in not more than five years;

2) temporarily handover archives to provenants upon the request of the later.

16. Rights and Obligations of Users

Without Prejudice to Article 18 of this Proclamation any person shall have the right to use archives for study and research purposes. The specifics regarding the right to use archives shall be provided in the directive to be issued by the Agency.

17. Restrictions on the use of Archives

1) Notwithstanding the provision of Article 16, applications for the use of archives shall be rejected where:

(a) pursuant to an agreement concluded between the Agency and a provenant prior to the transfer of the archive in question, or pursuant to government decision the period of time within which the archives should remain confidential has not yet lapsed;

(b) the Agency strongly believes that disclosing the content of the archive endangers the security of the country and its people;

(c) pursuant to an agreement concluded between private persons who own archives and the Agency, such private archives are not accessible to the public.

2) The Agency shall reason out the rejection of the application in writing within one week as of the date of application.

፲፰. መዛግብትን ስለማስተላለፍና ባለቤትነትን ስለማዛወር

- ፩. መንግሥታዊ መዛግብትን በንግድ መልክ መግዛት ፣ መሸጥ ፣ በስጦታ ወይም በውርስ እንዲሁም በማንኛውም መንገድ ማስተላለፍ የተከለከለ ነው ።
- ፪. በግል ባለቤትነት ስር የሚገኙ መዛግብትን በውርስ ፣ በስጦታ ወይም በግዢ ወይ ደርጅቱ ማዛወር ይቻላል ።
- ፫. ማንኛውም ግለሰብ ወይም ተቋም በይዘታው ስር የሚገኙ መዛግብትን በውርስ ፣ በስጦታ ፣ ወይም በሽያጭ መልክ ሲያስተላልፍ ለድርጅቱ የማሳወቅ ግዴታ አለበት ።

ክፍል አራት

ስለብሔራዊ ቤተ መጻሕፍት አስተዳደር

፲፱. ሕትመቶችን በድርጅቱ የማኖር ግዴታ

- ፩. ማንኛውም አታሚ ወይም አሳታሚ ያተመውን ወይም ያሳተመውን ማንኛውም ዓይነት ህትመት ቅጂ በድርጅቱ የማኖር ግዴታ አለበት ።
- ፪. ውጪ ሀገር ተዘጋጅተው ኢትዮጵያ ውስጥ የተባዙ ሥራዎች አዘጋጅ ወይም አከፋፋይ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገውን የማክበር ግዴታ አለበት ።
- ፫. ማንኛውም አሳታሚ ወይም ደራሲ በሙሉም ሆነ በከፊል ኢትዮጵያ ውስጥ ተዘጋጅተው ውጪ ሀገር የታተሙ ህትመቶችን ተቅጂ የማኖር ግዴታ አለበት ።

፳. ህትመቶችን የማኖሪያ ጊዜና ሁኔታ

ህትመቶችን የማኖር ግዴታ የተጣለበት ማንኛውም አታሚ፣ አሳታሚ ፣ ደራሲ ፣ አባዢ ወይም አከፋፋይ ህትመቶችን ህትመቱ ከተጠናቀቀበት ቀን ጀምሮ በ፴ ቀናት ውስጥ በአደራ ፖስታ ወይም በልዩ መልክተኛ ለድርጅቱ ቤተ መጻሕፍት ማስረከብ አለበት ።

፳፩. የደብዳቤዎችን ቅርሶችን ስለማስተላለፍና ባለቤትነትን ስለማዛወር

- ፩. ማንኛውም ግለሰብ ወይም ተቋም በይዘታው ስር የሚገኙ የደብዳቤዎችን ቅርሶችን በውርስ ፣ በስጦታ ፣ ወይም በሽያጭ መልክ ለሌላ ሰው ሲያስተላልፍ ለድርጅቱ የማሳወቅ ግዴታ አለበት ።
- ፪. የደብዳቤዎችን ቅርሶችን በዚህ ሕግ ከተደነገገው ውጪ ከሀገር ማስወጣት የተከለከለ ነው ።

ክፍል አምስት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

፳፪. ደንብና መመሪያ ስለሚውጣት

- ፩. ሚኒስትሩ የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች ተግባራዊ ለማድረግ መመሪያዎችን ያወጣል ።
- ፪. የሚኒስትሮች ምክር ቤት የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች ተግባራዊ ለማድረግ ደንብ ያወጣል ።

፳፫. የመተባበር ግዴታ

ማንኛውም መንግሥታዊ ፣ መንግሥታዊ ያልሆነ ድርጅት እንዲሁም ግለሰብ ለዚህ አዋጅ አፈጻጸም የመተባበር ግዴታ አለበት ።

18. Transfer of Archives

- 1) Buying, selling donating or devolving as inheritance, as well as any other way of transferring state archives is forbidden.
- 2) Private archives may be transferred to the Agency through sale, donation or succession.
- 3) Any private person or institution that transfers archives in its possession through inheritance donation or sale shall notify such transfer to the Agency.

PART FOUR

Administration Of The National Library Library

19. Obligation to deposit printed Matter

- 1) Any printer or publisher of any printed matter shall deposit copies of such printed matter in the Agency.
- 2) Any duplicator or distributor of any printed matter prepared abroad and printed in the country shall discharge the obligation provided for under Sub Article (1) of this Article.
- 3) Any publisher or author of printed materials prepared wholly or partially in Ethiopia and printed abroad shall deposit three copies of such materials in the Agency.

20. Time and Condition for the Deposit of Printed Matters

The printer, publisher, author, duplicator or distributor of any printed matter shall deposit such printed matter in the national Library within thirty days as of the day it was printed through a registered post or through a special messenger.

21. Transfer of Documentary Heritage

- 1) Any private person or institution that transfers documentary heritage in its possession through inheritance, donation or sale shall notify such transfer to the Agency.
- 2) Taking documentary heritage out of the country, in a way that is contrary to the provisions of this Proclamation is forbidden.

PART FIVE

Miscellaneous

22. Power to issue Directives and Regulations

- 1) The Minister may issue directives necessary for the implementation of this Proclamation.
- 2) The Council of Ministers may issue Regulations for the implementation of this Proclamation.

23. Obligation to Cooperate

Any governmental or non governmental organization or individual shall have the obligation to cooperate in the implementation of this Proclamation.

፳፱. የተሻሩ ሕጎች

- ፩. አዋጅ ቁጥር ፱/፲፱፻፷፰ እና የሕግ ክፍል ማስታወቂያ ቁጥር ፵/፲፱፻፷፰ በዚህ አዋጅ ተሸረዋል ።
- ፪. የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች የሚቃረን የማንኛውም ሕግ ድንጋጌ በዚህ አዋጅ ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም ።

፳፳. ቅጣት

በወንጀለኛ መቅጫ ሕግ ከበድ ያለ ቅጣት የሚያስቀጣ ካልሆነ በስተቀር ማንኛውም ሰው ፡

- ፩. የዚህን አዋጅ አንቀጽ ፲፫(፪) የጣሰ እንደሆነ እስከ አንድ ዓመት በሚደርስ እሥራትና እስከ ፪ ሺ ብር በሚደርስ የገንዘብ መቀጮ ሊቀጣ ይችላል ።
- ፪. የዚህን አዋጅ አንቀጽ ፲፬(፩) የጣሰ እንደሆነ ከአንድ እስከ አምስት ዓመት በሚደርስ እሥራት እና ከ፪ ሺ እስከ ፳ ሺ ብር በሚደርስ የገንዘብ መቀጮ ሊቀጣ ይችላል ።
- ፫. ሀገራዊ ሰዎች ሁኔታ መግባብትን ፣ መጻሕፍትንና የዶክሜንት ቅርሶችን ከሀገር ያስወጣ እንደሆነ ከሦስት እስከ አስር ዓመት በሚደርስ ጽኑ እሥራትና ከ፮ ሺ እስከ ፳ ሺ ብር በሚደርስ የገንዘብ መቀጮ ሊቀጣ ይችላል ።
- ፬. የዚህን አዋጅ አንቀጽ ፲፰(፩) የጣሰ እንደሆነ ከአንድ እስከ ሦስት ዓመት በሚደርስ እሥራት እና ከ፲ ሺ እስከ ፳ ሺ ብር በሚደርስ የገንዘብ መቀጮ ሊቀጣ ይችላል ።
- ፭. የዚህን አዋጅ አንቀጽ ፲፱ የጣሰ እንደሆነ እስከ ፪ ሺ ብር በሚደርስ የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል ።
- ፮. የዚህን አዋጅ አንቀጽ ፳፪(፩) የጣሰ እንደሆነ እስከ ፪ ሺ ብር በሚደርስ የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል ።

፳፯. አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ ከሰኔ ፳፪ ቀን ፲፱፻፺፩ ዓ.ም. ጀምሮ የጸና ይሆናል ።

አዲስ አበባ ፡ ሰኔ ፳፪ ቀን ፲፱፻፺፩ ዓ.ም.

ዶ/ር ነጋሶ ጊዳዳ
የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
ፕሬዚዳንት

24. Repealed Laws

- 1) Proclamation No. 50/1976 and Legal Notice No. 40/1976 are hereby repealed.
- 2) All provisions of any law contrary to this Proclamation shall not apply with regard to matters provided for in this proclamation.

25. Penalty

Unless the Penal Code provides for a more severe penalty, any person who:

- 1) contravenes Article 13(2) of this Proclamation shall be punishable with imprisonment not exceeding one year and with a fine not exceeding 2000 Birr;
- 2) contravenes Article 14(1) of this Proclamation shall be punishable with imprisonment of one to five years and with a fine from 2000 to 20,000 Birr;
- 3) illegally takes out of the country archives books or documentary heritage shall be punishable with rigorous imprisonment of three to ten years and with a fine from 5,000 to 20,000 Birr;
- 4) contravenes Article 18(1) of this Proclamation shall be punishable with imprisonment of one to three years and with a fine from 10,000 to 20,000 Birr,
- 5) contravenes Article 19 of this Proclamation shall be punishable with a fine upto 2000 Birr;
- 6) contravenes Article 22(1) of this Proclamation shall be punishable with a fine upto 2000 Birr.

26. Effective Date

This Proclamation shall enter into force as of the 29th day of June, 1999.

Done at Addis Ababa, this 29th day of June, 1999.

NEGASO GIDADA (DR.)
PRESIDENT OF THE FEDERAL
DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ማረጋገጫ ቁጥር ፪/፲፱፻፺፩

በኢንቨስትመንት /ማሻሻያ/ አዋጅ ቁጥር ፩፻፷፰/፲፱፻፺፩ አንቀጽ ፪(፪) ሥር ባለው “አንቀጽ ፰(፪) “፪ ፐርሰንት” የሚለው “፳፯ ፐርሰንት” ተብሎ ይነበብ።

Corrigendum No. 2/1999

The “2%” in “Article 8(2)” under Article 2(2) of the Investment (Amendment) Proclamation No. 168/1999 shall read “27%”.